

אתר תנועת אריאל – מאגר הפעולות והצ'ופרים

מציץ מן החרכים אל צנחנים בוכים. הרב אייל ורד

אורו של רבי שמעון המאיר לנו בספר הזוהר עוד מקיף אותנו מהוד שבהוד בל"ג בעומר, בדרכנו אל יום ירושלים, חסד שבמלכות.

וכמו מתנה גנוזה, ממש עם סיומו של ספר ויקרא, העוסק בחזרת שכינה לישראל, בסיום פרשת בחוקותי הנקראת סמוך ונראה ליום ירושלים, מופיעים הדברים הבאים בזוהר הקדוש והרי הם קרובים לדברי נבואה, ומדברים בעד עצמם, ורק הוספנו תרגום וביאור קל למען ירוץ הקורא בו.

'פתח רבי יצחק ואמר, (שי"ה ב ט) דומה דודי לצבי או לעופר האילים, הנה זה וגו', זכאין אינון ישראל, דזכו דמשכונא דא למהוי גבייהו מן מלכא עלאה, דאף על גב דאינון בגלותא, קודשא בריך הוא אתי בכל ריש ירחי ושבתו זמנא, לאשגחא עלייהו, ולאסתכלא בההוא משכונא דאית ליה גבייהו, דאיהו כסופא דיליה:

רבי יצחק, תלמידו הקרוב של רבי שמעון שהסתלק יחד איתו בל"ג בעומר כמובא באדרא עוסק בזכויותיהן של ישראל. פותח רבי יצחק ואומר - ' דומה דודי לצבי או לעופר האילים, זכאים ישראל שמחמת אהבת ה' יתברך אליהם, נתן להם הקדוש ברוך הוא משכון שיהיה אצלם מן המלך העליון, על אף שהם בגלות. והקדוש ברוך הוא מגיע מידי שבת וחודש ומועד, להתבונן במשכון הזה שהפקיד אצלם - כיצד שומרים עליו ישראל. עדיין לא כתוב מהו אותו משכון, אך כן כתוב שהוא מלא בכיסופים. הוא הכיסופים שלו, של הקדוש ברוך הוא לישראל.

למלכא דסרחא מטרוניתא, אפקה מהיכליה, מה עבדת, נטלת ברה דיליה כסופא דמלכא רחימא דיליה, ובגין דדעתא דמלכא עלה, שבקיה בידהא, בשעתא דסליק רעותא דמלכא על מטרוניתא ועל בריה, הוה סליק אגרין ונחית דרגין, וסליק כתלין, לאסתכלא ולאשגחא בין נוקבי כותלי עלייהו, כיון דחמי לון, שארי בכי מאחורי קוסטי כותלא, ולבתר אזיל ליה:

מביא לנו רבי יצחק משל. משל למלך שהמלכה שאיתו סרחה, ולכן הוא גירש אותה מן ההיכל. מה עשתה המלכה? לקחה איתה את בנו של המלך. אך מכיוון שדעתו של המלך על המלכה להחזירה, גם המלך משתף פעולה עם החטיפה הזו, ומשאיר את הבן שלו אצל המלכה. לכן כאשר עולה הרצון מלפני המלך והוא מתגעגע אל המלכה ואל הבן שלו הוא עולה לגג ויורד מדרגות, ונכנס בכותל, להסתכל ולהשגיח על המלכה ועל בנו בין סדקי הכותל. וכיוון שרואה אותם, עומד המלך ובוכה מאחורי הכותל, ואז שב והולך לו.

כך ישראל, אף על גב דאינון נפקו מהיכליה דמלכא, ההוא משכונא לא שבקו, ובגין דרעותא דמלכא עלייהו, שבקיה עמהו, בשעתא דסליק רעותא דמלכא קדישא על מטרוניתא, ועל ישראל, סליק אגרין נחית דרגין, וסליק כתלין, לאסתכלא ולאשגחא בין קוסטי כותלא עלייהו, כיון דחמי לון שארי ובכי, הדא הוא דכתיב דומה דודי לצבי או לעופר האילים, לדלגא מכותלא לאיגרא, ומאיגרא לכותלא:

כך ישראל, למרות שיצאו מהיכל המלך, זהו בית המקדש, את אותו המשכון, שהוא הכותל, כותל הכיסופים, הם לא עזבו. מפני שרצון המלך עליהם, השאיר אותו אצלם. השאיר לנו הקדוש ברוך הוא את האבנים הללו, אבנים חיות ודומעות, כמשכון לאהבה הגדולה שעתידה להתחדש.

ממשיך הזהר ואומר - בשעה שעולה הרצון מאת המלך אל המלכה ואל ישראל, הוא עולה לגגות, ויורד מדרגות ונכנס בכותל להסתכל ולהשגיח בין אבני הכותל עליהם. והוא רואה אותם שם, את ישראל מעונים ושפלים. הוא רואה את בתי הערבים הנבנים סמוך עד לכותל, הוא רואה את הגזרות השונות, את איסור התפילה שם, את האיסור לתקוע בשופר, את המאבק על הכותל בימי הרב קוק, את היריקות והביזיונות, את כל ההשפלות ואת כל הצער, ואת האבלות והאבלים במשך אלפי שנים, את כל זה רואה המלך מבעד לאבני הכותל, והוא בוכה יחד איתנו. זה שכתוב 'דומה דודי לצבי או לעופר האילים, שמדלג מכותל לגג, ומן הגג לכותל. משמים העליונים, לשכינה מגוללת בעפר בתחתונים.

כשהגיעו הצנחנים לכותל, הם כבר שמעו קול בוכה. זה הקול של המלך שהציץ מבעד לאבנים להסתכל ולהשגיח על המלכה ובנה, הנאמנים, השומרים מכל משמר על המשכון הזה שנתן להם, משכון השכינה, הכותל. בכי הלוחמים היה מענה לבכי השכינה. שוב אין היא בוכה לבד, כעת הבכי הוא משני צידי הכותל, בכי השכינה, ובכי הבנים שחוזרים.

אך 'עד מתי ציון במר תבכה וירושלים תיתן קולה?' כאן מסיים הזהר בדברי נבואה של ממש. ובגין כך ישראל בעי למחדי בההוא יומא דאינהו ידעי דא, ואמרי (תהלים קיח כד) זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו:

ולכן- ישראל עתידים לשמוח ביום ההוא, שכשיבוא - הם כבר יידעו שהגיע, ויאמרו בו ' זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו'.

אנחנו כבר יודעים. בחסד שבמלכות הטה אלינו המלך את חסדו ושב וגאל את השכינה מן העפר, ואומרים בפה מלא, 'זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו'.